

BOŽÍ VĚC V TOMTO SVĚTĚ NEPROSAZUJÍ ZÁZRAKY

Daniel 3,13-18 V ohnivé peci

Introit: *Hospodine, skalní štíte můj, má pevná tvrzi, vysvoboditeli, Bože můj, má skálo, utíkám se k tobě, štíte můj a rohu spásy, nedobytný hrade! Když jsem vzýval Hospodina, jemuž patří chvála, byl jsem zachráněn před svými nepřáteli.*

Čtení Sk 5, 17-29 Boha je třeba poslouchat, ne lidi:

Ale velekněz a jeho stoupenci, totiž saducejská strana, byli naplněni závistí; chopili se apoštolů a vsadili je do městského vězení. Anděl Páně však v noci otevřel dveře vězení, vyvedl apoštoly ven a řekl: "Jděte znovu do chrámu a zvěstujte lidu ta slova života." Oni poslechli, vešli na úsvitě do chrámu a učili. Jakmile se dostavil velekněz se svými lidmi, svolali veleradu a všechny starší izraelské a poslali pro apoštoly do vězení. Když tam strážce došly, vězení bylo prázdné. Vrátili se tedy a hlásili: "Dveře žaláře jsme našli pevně zavřené a strážce stály před nimi, ale když jsme otevřeli, nikoho jsme uvnitř nenašli." Když ta slova uslyšel velitel chrámové stráže a velekněží, nedovedli si vysvětlit, co se to mohlo stát. Tu přišel nějaký člověk a oznámil jim: "Ti muži, které jste vsadili do vězení, jsou v chrámě a učí lid." Velitel a stráž tedy pro ně došli a vedli je, ale bez násilí; báli se totiž, aby je lid nezačal kamenovat. Když je přivedli, postavili je před radu a velekněz je začal vyslychat: "Důrazně jsme vám zakázali učit o tom člověku, a vy jste tím svým učením naplnili celý Jeruzalém; a na nás byste chtěli svalit odpovědnost za jeho krev!" Petr a apoštolové odpověděli: "Boha je třeba poslouchat, ne lidi. ..."

Text Daniel 3,13-18 V ohnivé peci: *Tehdy Nebúkadnesar, rozlícen a rozhořčen, rozkázal přivést Šadraka, Měšaka a Abed-nega. Tito muži byli hned přivedeni před krále. Nebúkadnesar se jich otázal: "Je to tak, Šadraku, Měšaku a Abed-nego, že mé bohy neuctíváte a před zlatou sochou, kterou jsem postavil, jste se nepoklonili? Nuže, jste ochotni v čase, kdy uslyšíte hlas rohu, flétny, citary, harfy, loutny a dud a rozmanitých strunných nástrojů, padnout a poklonit se před sochou, kterou jsem udělal? Jestliže se nepokloníte, v tu hodinu budete vhozeni do rozpálené ohnivé pece. A kdo je ten Bůh, který by vás vysvobodil z mých rukou!" Šadrak, Měšak a Abed-nego odpověděli králi: "Nebúkadnesare, nám není třeba dávat ti odpověď". Jestliže náš Bůh, kterého my uctíváme, nás bude chtít vysvobodit z rozpálené ohnivé pece i z tvých rukou, králi, vysvobodí nás. Ale i kdyby ne, věz, králi, že tvé bohy uctívat nebudeme a před zlatou sochou, kterou jsi postavil, se nepokloníme."*

Dnešní příběh knihy Daniel nás vede do další konfrontace s mocí. Král Nebukadnesar - Nabuchodonozor sice uznal Daniela Boha za Boha bohů a Pána králů, který odhaluje tajemství, Daniela povýšil a spolu s jeho přáteli ho pověřil správou babylonské krajiny, ale chová se jakoby nic takového nebylo. Král zapomněl na Hospodinovu jedinečnost, bere za samozřejmé, že izraelští mládenci se spolu s ostatními lidmi království budou klanět soše, kterou nechal král postavit. Sen o soše ze zlata, stříbra, mědi, železa a hlíny, který se dříve králi zdál, Daniel vysvětlil jako svědectví o vládě v zemi, kterou Nabuchodonozor spravoval. Sen znamenal, že králové Babylonie a jejich moc skončí podobně jako socha na hliněných nohách, tedy rozpadem a vlády se ujme skála, ze které se odlomil kámen aby sochu porazil. Jenže sám Nabuchodonozor poznal, že sám se ještě nemusí obávat, jeho vláda patří zlaté hlavě sochy. Zdá se, že králi víc záleží na vlastní slávě než na osudu své země. Ze svého snu se nepoučil. Osud své země přijímá jako danost, proč si tedy neužít slávy zlatého období? Setkáváme se s podobným myšlením i dnes. Kdybychom chtěli mluvit o nějakém dědičném hříchu, pak by to byl právě sklon člověka nedbat na Boha, ale využít své moci a vlivu pro osobní prospěch. Patří sem klasické zneužití pravomoci.

Nabuchodonozor nechal postavit kolosální zlatou sochu ohromných rozměrů a chtěl, aby byla podle tradice posvěcena tím, že se jí všichni pokloní a tak uznají slávu stavitele a soše odevzdají svou moc i naději. Král tím demonstroval vůli, kterou si může podmanit všechno a všechny. Analogie doby, kdy volby byly prakticky povinné není náhodná. Socha říká, že král, majitel sochy má právo nejen na tělo, ale i duši - život člověka. Malou chybičku však králův počin má. Už od počátku ví, že svou vůli musí podpořit i silou, tedy zastrašováním a tak rovnou vyhlašuje, že kdo neuposlechne a nepokloní se, bude v tu hodinu hozen do rozpálené ohnivé pece. Možná s touto variantou ani nepočítal. Na první pohled se zdá, že zlatá socha je věcí jen samotného krále. Ale jak tomu je až dodnes, akce mocných s sebou nese možný prospěch pro další osoby na řebříčku moci. Královi hvězdopravci pochopili, že mají příležitost získat zpět své exkluzivní postavení králových rádců. Všimli si, a to jistě ne náhodou, že Judeici se soše neklaní a mládence králi udali. V celém příběhu hrají tito udavači významnou roli. Kdyby mládence neudali, možná bycho tento příběh ani neznali. Závist a lidská malichernost, pýcha a obyčejná malost bývá nejčastěji hybatelem vposledu „velkých“ událostí. Běžné až rutinní prezentování se královu moci se změnilo v nalomení jeho moci. Namísto triumfu přichází nepříjemné setkání s tvrdošíjnými odpůrci a zřetelné nejistotě.

Danielovi přátelé svým jednáním ohrožovali královu autoritu a ješitnost a také hvězdoppravce a královny rádce, protože ti vedle judeiských mládenců ztratili svou výjimečnost a postavení. Podobně na tom byli apoštolové v čele s Petrem, když v chrámě kázali a v Ježíšově jménu uzdravovali. Velekněz a saduceové se jimi cítili ohroženi. Svou vírou a jednáním apoštolové zpochybňovali legitimitu jejich moci.

Ohrožení duchovní autority Nabuchodonozora bylo tak silné, že král se pokouší mládence přemluvit, aby se soše poklonili. Navzdory svému vyhlášení, že: *„Kdo nepadne a nepokloní se, bude v tu hodinu vhozen do rozpálené ohnivé pece.“* dává mládencům ještě jednu šanci. Byl by moc rád, kdyby změnili své rozhodnutí, aby se necítil tak pokořen, ale mládenci se nepoklonili a vyvolali tím ještě větší hněv. Pec byla rozpálena 7 krát víc než obvykle, až ti, co mládence do pece házeli při tom sami zahynuli. Mládenci však byli zázračně zachráněni. Od žáru je ochránil Boží posel a králi nezbývalo, než aby uznal, že je zde někdo silnější, že Bůh izraelských mládenců své věrné neopouští.

Poslušnost Božímu vedení s sebou nese statečnost a odvahu. Jde o odvahu, která ve víře počítá i se život ohrožujícím nebezpečím: *„jestliže nás Bůh bude chtít vysvobodit, vysvobodí nás, Ale i kdyby ne, tvé bohy uctívat nebudeme a před zlatou sochou, se nepokloníme.“* Pevnost rozhodnutí v důvěře Hospodinu vytrvat je silnější než strach a přináší svobodu a vnitřní pokoj a pevný postoj. Podobně jako důvěřiví mládenci se zachovali apoštolové, které anděl vyvedl z vězení a oni, místo aby utekli a schovali se, se na andělův povel vrací do chrámu, kde byli zatčeni a znovu zvěstují Ježíše. V současné době běží v televizi seriál rozhovorů s dětmi chartistů a jeden mladý muž připomněl, že si dnes zpětně někteří říkají, že ve skutečnosti tenkrát o nic velkého nešlo, třeba vzhledem k padesátým letům nebo nacistické okupaci, a lidem se zas tolik zlého nestalo, snad pár let vězení, ale žádné velké fyzické týrání ani popravy. Přesto platí, že i za normalizace museli mít lidé víru a odvahu, aby v určité chvíli pozvedli svůj hlas nebo se naopak nepřidali k většině. Rozhodně nevěděli do čeho jdou a jak nakonec všechno dopadne. Při vzpomínce na Nabuchodonozorovu sochu nejde jen o velká prohlášení a politické protesty. Příkázání Desatera - neučiníš rytiny a nebudeš se jí klanět, platí i pro malé věci našeho běžného života. Nakonec apoštolové v Jeruzalémě jsou toho svědky. Nešlo jim o žádnou politickou či náboženskou reformu či protest, jen dělali to, čemu uvěřili, zvěstovali vzkříšeného Ježíše a v jeho jménu uzdravovali nemocné.

Právě tak i dnes jsou situace, kdy stačí někomu nabídnout pomocnou ruku a oheň je na střeše. Stačí hájit poznanou pravdu, stačí nesouhlasit s tím, kdo má moc a člověk se stane terčem nenávisti nebo šikany.

Kdo je ten Bůh, který by vás vysvobodil? Ptal se král mládenců. K dobré vládě však patří pokora. Titánská představa krále o své moci ve skutečnosti svědčí jen o jeho slabosti. Víře v živého Boha nemůže konkurovat žádný vládce. A právě proto, že to král tušil nechal připravit ohnivou pec, ve které nemá zůstat nic, co by připomínalo existenci těch, kdo si troufnou odporovat. Mládenci mají shořet i s oblečením a všemi znaky svého postavení. Stále stejný scénář těch, kdo sice mají vnější moc, ale skutečnou moc nemají. Lidská moc totiž velmi snadno a rychle vezme zasloužené. A člověk je na rozdíl od Hospodina tvor smrtelný. Boží moc nekončí ani tam, kde je po lidsku jasný konec. A dokonce nezáleží ani na tom jestli budou mládenci z ohnivé pece zachráněni, či nikoli.

Příběh o soše, které bylo třeba se klanět vynechává Daniela, snad se klanění týkalo především lidu. Tři izraelští mládenci zde reprezentují celý zajatý Izrael a když král poznal moc Boha Izraelců, moudře získal respekt i k těm, kdo Hospodinu věří: *... Kdokoli z lidí kterékoli národnosti a jazyka by řekl něco proti Bohu Šadrakovu, Méšakovu a Abed-negovu, ať je rozsekán na kusy a jeho dům ať je učiněn hnojištěm, (v záchod obrácen) neboť není jiného Boha, který by mohl vyprostit jako tento Bůh."*

Kniha Daniel popisuje zřejmý zázrak. Božím věrným nemohla ublížit ani 7 krát rozpálená pec. Navzdory zázraku se však král nestal vyznavačem Hospodina. Ale něco se přece změnilo. Králi nezbylo než Hospodina respektovat a to přineslo Izraelcům úlevu. Dál sice zůstali v zajetí, ale získali nezaměnitelnou tvář.

Boží věc v tomto světě neprosazují zázraky. Mládenci byli zachráněni, ale s Babylonií to nic neudělalo. Apoštolové byli zázračně vyvedeni ze žaláře a oni, jakoby nic se vrací na místo činu kde jsou znovu zatčeni. Boží pravda jde tímto světem z pohledu lidí nějak obyčejně, skromně bez velkého ohlasu a s lidskou slávou se snad ani nedá srovnávat a přece má moc, kterou nelze porazit. Rádi bychom ve svém okolí a ve světě viděli jak vítězí Boží moc. Ale nevidíme. Jen její malé stopy. A tyto stopy Boží moci jsou většinou součástí jen našeho osobního života, žádná světová akce. Ale je tady víra, která je posilována právě odvahou se o víru opřít. Čím víc člověk Bohu důvěřuje, tím pevnější je jeho postoj k životu a druhým lidem. Amen.

Poslání: *Nepotkala vás zkouška nad lidské síly. Bůh je věrný: nedopustí, abyste byli podrobena zkoušce, kterou byste nemohli vydržet, nýbrž se zkouškou vám připraví i východisko a dá vám sílu, abyste mohli obstát.*

Požehnání: *Hospodin je tvůj ochránce, Hospodin je ti stínem po pravici. Ve dne tě nezasáhne slunce ani za noci měsíc. Hospodin tě chrání ode všeho zlého, on*

chrání tvůj život. Hospodin bude chránit tvé vycházení a vcházení nyní i navěky.